

Správa zo 4. medzinárodného kongresu neuropatickej bolesti, 23. – 26. 5. 2013, Toronto, Kanada

MUDr. Miriam Galová, PhD.

Oddelenie chronickej bolesti UNM, Martin

V dňoch 23. – 26. 5. 2013 sa konal v kanadskom Toronte 4. medzinárodný kongres neuropatickej bolesti (The 4th International Congress on Neuropathic Pain) pod záštitou Medzinárodnej spoločnosti pre štúdium a liečbu bolesti (IASP) a jej podsektie venujúcej sa neuropatickej bolesti (NeuPSIG, Special Interest Group on Neuropathic Pain). Podujatie sa uskutočnilo v kongresovom centre Metro Toronto Convention Centre s vysokou účasťou približne 800 odborníkov z rôznych odborov zaoberajúcich sa neuropatickou bolesťou. Zo Slovenska sa na ňom zúčastnilo 15 odborníkov, medzi ktorými boli najmä algeziológovia, neurológovia a reumatológovia. Kongres sa koná každé tri roky a teraz sa uskutočnil prvýkrát mimo Európy (2010 Atény, Grécko; 2007 Berlín, Nemecko). Funkciu predsedu vedeckého výboru zastával Andrew Rice z Veľkej Británie. Vedecký program bol koncipovaný podľa cieľov NeuPSIG, ktorými sú: urýchliť pochopenie mechanizmov neuropatickej bolesti, vedieť ich vyhodnotiť, prevencia a liečba neuropatickej bolesti.

Odborné sympóziu sa oficiálne začalo 22. 5. 2013 v popoludňajších hodinách, za touto časťou nasledovalo niekoľko prednášok z oblasti výskumu na zvieratách. Dňa 23. 5. 2013 sa už rozprúdil vedecký program, ktorý prebiehal paralelne v siedmich sekciách. Témy jednotlivých sekcií boli veľmi rôznorodé, ich spoločným menovateľom bola neuropatická bolesť (NB): komplexný regionálny bolestivý syndróm, chemoterapia ako možný spúšťač periférnej neuropatie, kombinácia farmakoterapie pri liečbe NB, NB v rozvojových krajinách, možnosť repetitívnej transkraniálnej stimulácie v liečbe NB, zmena myslenia a nálady pri NB, liečba NB opioidmi, genetika a NB, vývoj nových liekov na liečbu NB, antidepresíva v liečbe NB, epidemiológia NB – štúdia o prevalencii a kvalite života, neuralgia trigeminu – diagnostika a biopsychosociálny manažment, NB a bolesti dolného chrbta, manažment a liečba diabetickej neuropatie, mechanizmus NB pri diabetickej neuropatii, interven-

čná liečba NB, kanabinoidy v liečbe NB, centrálna senzibilizácia pri NB a non-neuropatickej bolesti, orofaciálna NB, porovnanie efektívnej stimulácie miechy s alternatívnou liečbou, liečba NB spinálne podávanými glukokortikoidmi, respektíve stimuláciou spinálnej miechy.

Štruktúra každého dňa pozostávala zo zmesi plenárnych prednášok, workshopov, diskusií a posterových sekcií. Prezentované poznatky boli rozdelené do dvadsiatich tém, počnúc základným výskumom na zvieratách, cez molekulárnu úroveň, epidemiológiu, genetiku, farmakoterapiu až po diagnostiku a liečbu neuropatickej bolesti. Mňa osobne najviac zaujali prednášky z klinickej praxe zaoberajúce sa neuropatickou bolesťou u nádorových a nenádorových pacientov. U nádorových pacientov nie je otázka, či majú alebo nemajú neuropatickú bolesť, otázka je, do akej miery ju majú vyznačenú a či je jej príčinou samotné nádorové ochorenie, jeho liečba alebo je náhodne pridružená. Jedna zo sekcií bola venovaná farmakoterapii a algoritmu liečby neuropatickej bolesti, kde ako prvá línia sú odporúčané niektoré antidepresíva (napríklad tricyklické), antiepileptiká (gabapentín a pregabalín) a lokálny lidokaín, až v druhej línii sú opioidy. Z novších antidepresív prichádza do úvahy venlafaxín a dulaxetín (najmä v liečbe polyneuropatií). Prezentované odporúčania sa zhodujú s tým, čo aj my používame v bežnej ambulantnej praxi. Ďalší blok troch prednášok od prednášateľov z Nemecka a Francúzska bol venovaný neuropatickej bolesti a bolestiam dolného chrbta. Podľa veľkých epidemiologických štúdií 20 – 35 % pacientov s bolesťami dolného chrbta trpí súčasne aj neuropatickou bolesťou. V dôsledku zložitej patofyziológie takejto bolesti sa tento jav označuje ako zmiešaný bolestivý syndróm. Mnoho prednášok bolo venovaných konzervatívnej, ale aj invazívnej liečbe neuropatickej bolesti. Napríklad zaujímavá sa mi videla prednáška od Davida Bennetta z Veľkej Británie, porovnávajúca účinnosť a výskyt nežiaducich

účinkov pri kombinovanej liečbe pregabalín + oxykodon, ktorá sa javila z tohto pohľadu ako výhodná. Niekoľko prednášok bolo venovaných stimulácii spinálnej miechy (SCS), iné podávaniu glukokortikoidov spinálne a ich možnej toxicite.

Posterová sekcia bola rozdelená na dva dni, pričom v nej bolo prihlásených celkovo 336 posterov. V rámci popoludňajšej časti prvého dňa som aj ja aktívne prezentovala náš poster s názvom „Ketamine and phantom limb pain prevention“, kde sme sa venovali prevencii fantómovej bolesti u pacientov s diabeticou nohou podstupujúcich amputáciu dolnej končatiny v celkovej anestézii. Sledovali sme výskyt fantómovej bolesti po 3 mesiacoch a 3 rokoch od amputácie a potrebu a spotrebu analgetík v priebehu prvého týždňa od amputácie u pacientov, ktorí pooperačne dostávali ketamín kontinuálne intravenózne 48 hodín po amputácii, a u pacientov, ktorí dostávali MgSO₄ ako prirodzeného antagonistu NMDA receptorov. Prezentovaný poster mal príjemný ohlas. Účastníkov zaujímal dizajn štúdie, použité farmaká, počet pacientov zaradených do súboru, oslovil ich samotný nápad takto použiť ketamín a hlavne veľmi dobré výsledky, ktoré sme v našom súbore dosiahli.

Celé podujatie prebiehalo v srdečnej atmosfére umocnenej príjemnými priestormi rozľahlého kongresového centra, ktoré bolo priamo prepojené s hotelom InterContinental, kde bola ubytovaná väčšina účastníkov. Veľmi pozitívne hodnotím dodržiavanie časového harmonogramu.

Najbližší 5. medzinárodný kongres neuropatickej bolesti sa bude konať v máji 2015 vo francúzskom Nice.

MUDr. Miriam Galová, PhD.
Oddelenie chronickej bolesti UNM
Kollárova 2, 036 59 Martin
miriamgalova@yahoo.com

